Lietas Nr. C27191114
Lietas arhīva Nr. CA-1897-15/26

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2015.gada 21.jūlijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Žanete Žimante,
tiesneses Madara Ābele un Olita Blūmfelde,
ar sekretāru Matīsu Karlsonu,
piedaloties prasītājam /pers. B/, atbildētāja Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pilnvarotai pārstāvei /pers. C/ un trešās personas Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu un darbinieku arodbiedrības pilnvarotai pārstāvei /pers. D/,
atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34, izskatīja civillietu /pers. B/ prasībā pret Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju par disciplinārsoda– piezīmes, atcelšanu, sakarā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2015.gada 13.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa.

2014.gada 16.oktobrī /pers. B/ (turpmāk - Prasītājs) Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā cēla prasību pret Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju (turpmāk - Atbildētājs) par darba devēja piemērotā disciplinārsoda– piezīmes, atcelšanu, lūdzot tiesu atcelt piezīmi, kura Prasītājam izteikta ar Atbildētāja priekšnieka /pers. E/ 2014.gada 15.septembra rīkojumu Nr./numurs/ "Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Izmeklēšanas nodaļas izmeklētāja /pers. B/ disciplinārsodīšanu" (turpmāk – Rīkojums).

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar Rīkojumu, kas pamatots ar disciplinārlietas izmeklēšanas 2014.gada 3.septembra atzinumu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 4.panta trešās daļas 8.punktu, 25.panta pirmo daļu, otrās daļas 1.punktu un piekto daļu, Prasītājam piemērots disciplinārsods- piezīme. Atbilstoši Rīkojumā norādītajam, 2014.gada 16.maijā Atbildētājs saņēma Rīgas rajona prokuratūras virsprokurores iesniegumu Prokuratūras likuma 20.panta kārtībā ar norādi, ka procesa virzītājs nenodrošināja efektīvu Krimināprocesa likuma normu piemērošanu un krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, nenodrošināja krimināprocesa mērķtiecīgu un objektīvu izmeklēšanu, pieļāva izmeklēšanas nepamatotu novilcināšanu.

2014.gada 16.jūnijā Prasītājam par krimināprocesa ietvaros veiktajām darbībām pieprasīts paskaidrojums, uz ko atbilde no Prasītāja un viņa tiešās vadītājas sniegta 2014.gada 16.jūnijā, bet ar Atbildētāja priekšnieka pienākumu izpildītājas 2014.gada 17.jūnija rīkojumu Nr./numurs/ „Par dienesta pārbaudes uzsākšanu KNAB izmeklētāja /pers. B/ rīcības tiesiskuma izvērtējumam" uzsākta dienesta pārbaude saistībā virsprokurores iesniegumu. Ierosinātās dienesta pārbaudes laikā paskaidrojumi no Prasītāja un citām lietā iesaistītajām personām nav pieprasīti. 2014.gada 17.jūlijā, neveicot nekādas papildus darbības, vien citējot virsprokurores iesniegumā, Prasītāja un viņa tiešās vadītājas paskaidrojumos norādīto, sagatavots dienesta pārbaudes atzinums, kurā secināts, ka Prasītāja rīcībā saskatāmas disciplinārpārkāpuma pazīmes. 2014.gada 8.augustā Atbildētāja priekšnieks izdeva rīkojumu Nr./numurs/ par disciplinārlietas pret Prasītāju ierosināšanu.

Ņemot vērā, ka jau 2014.gada 16.maijā Atbildētāja rīcībā bija virsprokurores sniegtas ziņas par apstākļiem, kas norāda uz Prasītāja iespējami prettiesisku sodāmu rīcību, un pārbaude faktiski pabeigta 2014.gada 16.jūnijā, saņemot Prasītāja un viņa tiešās vadītājas paskaidrojumus, Prasītājs uzskata, ka Atbildētājs vilcinājās ar disciplinārlietas uzsākšanu, pārkāpa disciplinārlietas uzsākšanas termiņu, kas noteikts Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektajā daļā un 2014.gada 11.jūlija iekšējā normatīvā akta Nr./numurs/ „Disciplinārlietas ierosināšanas, izskatīšanas un disciplinārsoda piemērošanas kārtība" 10.punktā, tādēļ Prasītājam noteiktais disciplinārsods uzskatāms par prettiesisku.

Bez tam, Rīkojumā nav vērtēts Prasītāja 2014.gada 16.jūnija paskaidrojumos norādītais, secinājumi Rīkojumā izdarīti bez pierādījumiem, turklāt nenorādot, kādus prokurora norādījumus Prasītājs nav izpildījis, Rīkojumā konstatētais nav pamatots, Atbildētājs nav ievērojis pienākumu visas šaubas vērtēt par labu darbiniekam, Rīkojumā iekļautai frāzei, ka disciplinārpārkāpums izdarīts tīši, ir deklaratīvs raksturs, Rīkojumā nav norādīts, kādus normatīvos aktus Prasītājs pārkāpis amata pienākumu izpildē.

Prasītājs ir KNAB amatpersonu un darbinieku arodbiedrības biedrs, taču Atbildētājs disciplinārlietas izskatīšanā šo faktu ignorēja un neļāva Prasītājam izmantot arodbiedrības biedra tiesības.

Prasība pamatota ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piekto daļu un Darba likuma 90. pantu.

2014.gada 26.novembrī tiesā saņemts Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu un darbinieku arodbiedrības (turpmāk – Arodbiedrība) rakstveida paskaidrojums par prasību, kurā norādīts, ka Arodbiedrība Prasītāja prasību uzskata par pamatotu.

Arodbiedrība paskaidro, ka pievienojas prasības pieteikumā norādītajiem. Uzskata, ka, atbilstoši Prokuratūras likuma 20.pantam un virsprokurores iesniegumā norādītajam, iespējamā disciplinārpārkāpuma atklāšanas diena ir 2014.gada 16.maijs, kad Atbildētājs saņēma virsprokurores iesniegumu. Tā kā disciplinārlieta ierosināta vien 2014.gada 8.augustā, Atbildētājs pārkāpis Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta trešās daļas prasības, tādēļ iestājies noilgums Prasītāja saukšanai pie disciplinārātbildības. Tā kā dienesta pārbaude pabeigta 2014.gada 17.jūlijā, bet disciplinārsods Prasītājam piemērots 2014.gada 15.septembrī, secināms, ka nav ievērotas Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektās daļas prasības un disciplinārsods Prasītājam piemērots ignorējot likumā noteiktu noilgumu. Atbilstoši Rīkojuma saturam, ir konstatēti Prasītāja pārkāpumi saistībā ar 2010.gada 24.februāra

pieteikumu (pieteikums nav izskatīts 3 darba dienu laikā, motivēts lēmums par pieteikumu nav pieņemts, atbildē uz pieteikumu nav norādīta noraidījuma pārsūdzēšanas kārtība un termiņš), kas ir pretrunā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta trešajā daļā noteiktajam viena gada noilguma termiņam.

Atbildētājs uzskata, ka Rīkojums nav tiesiski pamatots, jo disciplinārlietas materiāli nesatur ziņas par to, ka Atbildētājs būtu apšaubījis Prasītāja paskaidrojumu saturu un pierādījis pretējo attiecībā uz Prasītāja norādīto par iemesliem, kādēļ viņš nav izpildījis uzraugošā prokurora norādījumu par nekustamā īpašuma novērtēšanu- novērtēšana nav veikta, jo Atbildētājs nav nodrošinājis nepieciešamos naudas līdzekļus. Par nepamatotu, pretrunā esošu Kriminālprocesa likuma 375.panta otrajā daļā noteiktajām tiesībām, Arodbiedrība uzskata Rīkojumā norādīto, ka disciplinārlietas izmeklēšanas komisijai nav bijis iespējams iepazīties ar kriminālprocesa materiāliem, kas Arodbiedrības ieskatā liecina, ka disciplinārlietas izmeklēšanas komisija nav veikusi faktu un apstākļu vispusīgu izvērtēšanu.

Disciplinārlietas izmeklēšanas komisija nav bijusi leģitīmā sastāvā. 2010.gada 29.septembrī starp Atbildētāju un Arodbiedrību nodibināts sadarbības līgums, kas paredz Atbildētāja pienākumu informēt Arodbiedrību par disciplinārlietas ierosināšanu pret tās biedru un disciplinārlietas izmeklēšanas komisijā iekļaut arodbiedrības deliģētu pārstāvi. Citos gadījumos šis līgums ir pildīts, taču konkrētajā gadījumā Atbildētājs nav informējis Arodbiedrību par disciplinārlietas ierosināšanu pret tās biedru- Prasītāju, kas liecina par iespējamu nepamatotu Darba likuma 7.pantā noteiktā vienlīdzīguma principa pārkāpumu no Atbildētāja puses attiecībā pret Prasītāju.

2014.gada 27.novembrī tiesā saņemts Atbildētāja rakstveida paskaidrojums par prasību, kurā Atbildētājs norāda, ka celto prasību neatzīst.

Atbildētājs paskaidro, ka 2014.gada 16.maijā saņēma virsprokurores iesniegumu, kurā norādīts, ka kriminālprocesa Nr./numurs/ ietvaros no 2008.gada oktobra līdz 2014.gada februārim, kad krimināllietu pārbaudei pieprasīja uzraugošais prokurors, tas ir vairāk kā 5 gadus, nav veiktas izmeklēšanas darbības, kas liecina par kriminālprocesa nepamatotu novilcināšanu un procesa virzītāja bezdarbību pirmstiesas izmeklēšanā. Virsprokurore lūdza veikt dienesta izmeklēšanu un saukt pie disciplinārās atbildības amatpersonas, kas nolaidīgi pildījušas savus dienesta pienākumus. 2014.gada 19.maijā virsprokurores iesniegums nodots izvērtēšanai Atbildētāja Iekšējās drošības nodaļas vadītājam.

Lai vispusīgi un objektīvi noskaidrotu faktus saistībā ar virsprokurores iesniegumā norādīto, 2014.gada 17.jūlijā Atbildētājs, pamatojoties uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 35.panta pirmo daļu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 4.panta trešās daļas 1., 6. un 11.punktu, 2011.gada 16.jūnija „Dienesta pārbaudes veikšanas kārtība Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā" (turpmāk- Dienesta pārbaudes kārtība) 3.6., 4. un 5.punktu, Rīgas rajona prokuratūras virsprokurores S.Daubures 2014.gada 15.maija iesniegumu Nr./numurs/, uzsāka divas dienesta pārbaudes: Atbildētāja Izmeklēšanas nodaļas vadītājas un izmeklētāja- Prasītāja, rīcības tiesiskuma izvērtējumam. Veicot dienesta pārbaudi saistībā ar Prasītāja rīcības atbilstību normatīvo aktu prasībām, dienesta pārbaudes veicējs izvērtēja normatīvo aktu prasības, virsprokurores iesniegumu, Prasītāja un viņa tiešās vadītājas paskaidrojumus, kā arī konsultējās ar virsprokurori. Ņemot vērā, ka dienesta pārbaudes 2014.gada 17.jūlija slēdzienā, atbilstoši Dienesta pārbaudes kārtībai, tika izvērtēti pierādījumi un secināts, ka Prasītāja rīcībā saskatāmas disciplinārpārkāpuma pazīmes, par disciplinārpārkāpuma atklāšanas datumu atzīstama dienesta pārbaudes slēdziena sagatavošanas diena, proti, 2014.gada 17.jūlijs. Līdz ar to disciplinārlieta pret Prasītāju 2014.gada 8.augustā ierosināta atbilstoši Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta trešajai daļai, 2014.gada 11.jūlija kārtības Nr./numurs/ „Disciplinārlietas ierosināšanas, izskatīšanas un disciplinārsoda piemērošanas kārtība"(turpmāk- Disciplinārlietas izskatīšanas kārtība) 10. un 13.punktam.

2014.gada 16.jūnija paskaidrojumos Prasītājs atzinis, ka nav izpildījis prokurora 2008.gada 30.jūlija norādījumu, tai pat laikā nav norādījis nevienu konkrētu amatpersonu vai dokumentu, kas apliecinātu faktu, ka Prasītājs ir vērsies pie Atbildētāja amatpersonas finanšu līdzekļu pieprasīšanai ekspertīzes veikšanai kriminālprocesā. Atbilstoši Disciplinārlietas izskatīšanas kārības 20.punktam, disciplinārlietas izmeklēšanā ne vien iestādei ir pienākums noskaidrot lietas apstākļus, bet arī attiecīgam darbiniekam ir jāsadarbojas ar iestādi, lai palīdzētu šos apstākļus noskaidrot. Līdz ar to par nepamatotiem Atbildētājs uzskata Prasītāja iebildumu, ka viņa paskaidrojumi disciplinārlietas izmeklēšanā nav vērtēti. Tie ir vērtēti kopsakarā ar citiem lietas materiāliem un ņemot vērā Prasītājam Kriminālprocesa likuma 29.pantā noteiktos pienākumus, pamatoti secinot, ka Prasītājs, būdams kriminālprocesa Nr.12812000408 virzītājs, nav izpildījis uzraugošā prokurora norādījumu par nekustamo īpašumu novērtēšanu. Turklāt Atbildētājs norāda, ka Prasītājs nav realizējis Kriminālprocesa likuma 29.panta otrās daļas 4.punktā noteiktās tiesības pārsūdzēt uzraugošā prokurora norādījumu, tādējādi piekrītot prokurora norādījumam par tirgus vērtības ekspertīzes noteikšanu īpašumiem. Bez tam, 2014.gada 16.jūnija paskaidrojumā Prasītājs nav noliedzis, ka viņš par Ķekavas novada domes 2010.gada 24.februāra pieteikumu pašvaldību atzīt par cietušo kriminālprocesā motivētu lēmumu nav pieņēmis, bet uz Atbildētāja pieprasījumu sniegt precizējošu informāciju Prasītājs atbildi pēc būtības nesniedza.

Atbildētājs virsprokurores 2014.gada 15.maija iesniegumā novērtēja kopsakarībā ar Prasītāja sniegtajiem paskaidrojumiem un nekonstatēja pamatu apšaubīt virsprokurores iesniegumā norādītos apstākļus. Pierādījumi disciplinārlietā tika vērtēti atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tādēļ nav pamatots Prasītāja apgalvojums par tiesību normu pārkāpumiem no Atbildētāja puses. Izvērtējot disciplinārlietas materiālus kopumā, Rīkojumā pamatoti secināts, ka Prasītājs, pieļaujot disciplinārpārkāpumu (izmeklēšanas novilcināšana un uzraugošā prokurora norādījumu nepildīšana) ir apzinājies savas rīcības prettiesisko raksturu, paredzējis tās kaitīgās sekas un apzināti pieļāvis šo seku iestāšanos, jo disciplinārlietas ietvaros, pretēji Prasītāja norādītajam, tika vērtēta arī Prasītāja vainas pakāpe, viņa atbildību mīkstinoši apstākļi konstatēti netika. Rīkojuma 1.-3.punktā izsmeļoši uzskaitīti normatīvie akti, kurus Prasītājs pārkāpis, tādēļ nav pamatots Prasītāja iebildums par Disciplinārlietas izskatīšanas kārtības 49.punkta pārkāpumu no Atbildētāja puses, jo minētais kārtības punkts neparedz normatīvo aktu norādi tieši Rīkojuma nolemjošajā daļā.

Atbildētājs uzskata, ka, pretēji Prasītāja norādītajam, pušu strīda izšķiršanai Darba likuma normas nav piemērojamas, jo disciplinārsods Prasītājam noteikts, vadoties no speciālā likuma normām, kas ietvertas Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā.

Satversmes tiesa 2006.gada 11.aprīļa spriedumā lietā Nr.2005-24-01 secināja, ka Atbildētāja amatpersonas tikai formāli atrodas darba tiesiskajās attiecībās un pēc būtības kā valsts varas pārstāvji ir piederīgas pie valsts dienesta Satversmes 101.panta izpratnē. Valsts dienestā personas atrodas īpašās attiecībās ar valsti. Administratīvo tiesu judikatūrā nostiprināta atziņa, ka valsts dienestā esoša amatpersona ir valstij īpaši pakļauta persona un arodbiedrībām nav tiesību aizkavēt valsts darbību publisko tiesību jomā. Šādu tiesību atzīšana pēc analoģijas būtu pretrunā likuma plānam un dienesta gaitas īpašajam raksturam (Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2010.gada 28.septembra spriedums lietā Nr.A42690309, SKA-632/2010). Arī Valsts Kanceleja 2014.gada

17.septembra vēstulē Nr.56/SAN-1531 norādīja, ka arodbiedrības garantijas nedrīkst apdraudēt iestādes efektīvu darbību. Prasītājs disciplinārlietas izmeklēšanas ietvaros nebija izteicis lūgumu pieaicināt arodbiedrības pārstāvi.

Ņemot vērā minēto, Atbildētājs uzskata, ka nav pieļāvis materiālo un procesuālo normu pārkāpumus, Rīkojums ir tiesisks un pamatots.

2015.gada 13.martā Rīgas pilsētas Centra rajona tiesa nosprieda prasību apmierināt: atcelt piezīmi, kura Prasītājam izteikta ar Rīkojumu; piedzīt no Atbildētāja par labu valstij tiesas izdevumus 84,26 *euro* apmērā.

Pirmās instances tiesa konstatēja, ka 2014.gada 15.septembrī Atbildētāja priekšnieks ar Rīkojumu, pamatojoties uz dienesta pārbaudes gaitā iegūto informāciju un disciplinārlietas izmeklēšanas atzinumu, izvērtējis biroja Izmeklēšanas nodaļas izmeklētāja-Prasītāja, darbības- nenodrošinot efektīvu Krimināllikuma normu piemērošanu un krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, nenodrošinot kriminālprocesa Nr./numurs/ mērķtiecīgu un objektīvu izmeklēšanu, pieļaujot izmeklēšanas nepamatotu novilcināšanu, atzinis, ka Prasītājs, būdams minētā kriminālprocesa virzītājs, nav izpildījis uzraugošā prokurora J.Baloža norādījumu par nekustamo īpašumu novērtēšanu, pārkāpjot Kriminālprocesa likuma 29.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktu pienākumu, pieļāvis izmeklēšanas nepamatotu novilcināšanu, apzināti nepildot uzraugošā prokurora norādījumus un laikā no 2008.gada oktobra līdz 2014.gada februārim veicis atsevišķas darbības kriminālprocesā, taču tās nebija pietiekamas, lai nodrošinātu kriminālprocesa mērķa sasniegšanu pēc iespējas ātrāk un ar to nav ievērota Kriminālprocesa likuma 382.panta pirmā daļa un 397.panta otrā daļa. Izvērtējot virsprokurores iesniegumā norādīto un Ķekavas novada domes 2010.gada 24.februārī iesniegto pieteikumu atzīt pašvaldību par cietušo, Prasītājs, pārkāpjot Kriminālprocesa likuma 334. un 335.panta nosacījumus, pieteikumu nav izskatījis trīs darba dienu laikā, par pieteikuma noraidīšanu nav pieņemts motivēts lēmums, bet 2010.gada 15.martā sniegta atbilde, nenorādot noraidījuma pārsūdzēšanas kārtību un termiņu. Secināts, ka disciplinārpārkāpumu – izmeklēšanas novilcināšanu un uzraugošā prokurora norādījumu nepildīšanu, atbilstoši Disciplinārlietas izskatīšanas kārtības 45.punktam, t.i., citu normatīvo aktu nepievērošana amata pienākumu izpildē, neievērojot sava amata apraksta 5.3. un 5.6.punktu, Prasītājs izdarījis tīši. Rīkojumā atzīts, ka Prasītājs, neievērojot sava amata pienākumus, pārkāpis Disciplinārlietas izskatīšanas kārtības 42. punktu, kas noteic disciplināratbildību par darba līguma vai noteikto amata pienākumu nepildīšanu vai šo pienākumu nolaidīgu pildīšanu. Atbildību mīkstinoši vai pastiprinoši apstākļi nav konstatēti. Secināts, ka disciplinārsods, kas atbilst izdarītā pārkāpuma smagumam, ir piezīme.

Tiesa konstatēja, ka 2014.gada 16.maijā Atbildētājs saņēma Rīgas rajona prokuratūras virsprokurores S.Daubures iesniegumu Prokuratūras likuma 20.panta kārtībā, kurā paziņots par pārbaudes rezultātā noskaidrotiem apstākļiem saistītiem ar kriminālprocesu Nr./numurs/- laikā no 2008.gada oktobra līdz 2014.gada februārim, kad lietu pieprasīja uzraugošais prokurors, tas ir vairāk kā 5 gadus, izmeklēšanas darbības kriminālliet netika veiktas, kas liecina par kriminālprocesa nepamatotu novilcināšanu un procesa virzītāja bezdarbību pirmstiesas izmeklēšanā. Iesniegumā lūgts veikt dienesta izmeklēšanu un saukt pie disciplinārās atbildības amatpersonas, kas nolaidīgi pildījušas savus dienesta pienākumus. Ar Atbildētāja priekšnieka p.i. /pers. O/ 2014.gada 17.jūnija rīkojumu Nr./numurs/ uzsākta dienesta pārbaude. Dienesta pārbaudes atzinums taisīts un to apstiprinājusi /pers. O/ kā Atbildētāja priekšnieka p.i. 2014.gada 17.jūlijā. Ar 2014.gada 8.augusta rīkojumu Nr./numurs/ Atbildētāja priekšnieks /pers. E/ ierosināja disciplinārlietu un izveidoja disciplinārlietas izmeklēšanas komisiju, termiņu izmeklēšanas veikšanai un slēdziena sagatavošanai nosakot līdz 2014.gada 6.septembrim. Disciplinārlietas izmeklēšanas atzinums taisīts 2014.gada 3.septembrī, Atbildētāja priekšnieks to apstiprinājis 10.septembrī. Ierosināts Prasītāju saukt pie disciplināratbildības par normatīvo aktu neievērošanu amata pienākumu izpildē saskaņā ar Disciplinārlietas izskatīšanas kārtības 45. punktu un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta pirmo daļu, otrās daļas 1.punktu, piemērot piezīmi kā disciplinārsodu. 2014.gada 15.septembrī Atbildētāja priekšnieks /pers. E/, pamatojoties uz disciplinārlietas izmeklēšanas komisijas 2014.gada 3.septembra atzinumu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas likuma 4.panta trešās daļas 8.punktu, 25.panta pirmo daļu, otrās daļas 1.punktu un piekto daļu, izdeva Rīkojumu, ar kuru Prasītājs saukts pie disciplināratbildības par normatīvo aktu neievērošanu amata izpildē un viņam piemērots disciplinārsods – piezīme. Prasītājs to saņēmis 2014.gada 16.septembrī.

Prasītājs ir Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu un darbinieku arodbiedrības biedrs no 2010.gada 5.oktobra.

Tiesa konstatēja, ka 2014.gada 16.jūnijā Prasītājs sniedzis paskaidrojumus, atbildot uz uzdotajiem jautājumiem. Disciplinārlietas izmeklēšanas komisija Prasītājam pieprasīja paskaidrojumus 2014.gada 21.augustā. Prasītājs 2014.gada 26.augustā, pamatojoties uz dienesta pārbaudes atzinumu, kas taisīts 2014.gada 17.jūlijā, paziņoja, ka iestājies noilgums un disciplinārlieta izbeidzama, pamatojoties uz Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piekto daļu. 2014.gada 4.septembrī Arodbiedrība Atbildētāja priekšniekam paziņoja, ka nodrošina Prasītāja kā arodbiedrības biedra pārstāvību pret viņu uzsāktajā dienesta pārbaudē un disciplinārlietā, norādot tās pilnvarotu pārstāvi, uz ko Atbildētājs 2014.gada 19.septembrī sniedza atbildi, ka disciplinārlietas izmeklēšanas komisija izveidota, lai izvērtētu Prasītāja rīcību, tā ir pabeigusi disciplinārlietas izmeklēšanu un Atbildētājs pieņēmis rīkojumu par Prasītāja sodīšanu. Prasītājs 2014.gada 24.septembrī un 1.oktobrī sniedzis sūdzību Atbildētājam Darba likuma 90.panta kārtībā, uz ko sniegta atbilde, ka rīkojumu Prasītājs var pārsūdzēt tiesā, atbilstoši Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektajai daļai.

Tiesa nekonstatēja strīdu, ka Prasītājs ir Atbildētāja amatpersona, atbilstoši Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 5.panta pirmās daļas noteikumiem. Norādīja uz Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 5.panta otrajā daļā noteikto, atzīstot, ka apstrīdētais disciplinārsods attiecināms uz privāto tiesību jomu.

Tiesa citēja Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta trešo daļu. Konstatēja, ka disciplinārlieta ierosināta 2014.gada 8.augustā, dienesta pārbaude pabeigta 2014.gada 17.jūlijā, bet disciplinārsods piemērots 2014.gada 15.septembrī.

Izvērtējusi Atbildētāja priekšnieka p.i. /pers. O/ 2014.gada 17.jūnija rīkojumu, ar kuru uzsākta dienesta pārbaude, tiesa atzina, ka tas atbilst Dienesta pārbaudes kārtībai. Dienesta pārbaude pabeigta 2014.gada 17.jūlijā un, atbilstoši Disciplinārlietas izskatīšanas kārtībai, disciplinārlieta bija ierosināma ne vēlāk kā mēneša laikā pēc tam, kad konstatēti fakti par iespējamo disciplinārpārkāpuma izdarīšanu. Savukārt, atbilstoši Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektajai daļai disciplinārsods uzliekams 10 dienu laikā no dienesta pārbaudes pabeigšanas dienas, kas konkrētajā gadījumā tiesas ieskatā ir, skaitot no 2014.gada 17.jūlija, līdz 2014.gada 28.jūlijam ieskaitot. Ņemot to vērā, tiesa secināja, ka disciplinārsods uzlikts, pārkāpjot tam ar likumu noteikto termiņu, kas rada pamatu Rīkojuma atzīšanai par prettiesisku un tā atcelšanai.

Tiesa atzina, ka Atbildētāja iekšējie normatīvie akti neatbilst Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektās daļas noteikumiem. Iekšējais normatīvais akts tiek izdots ar mērķi noteikt kārtību vai izskaidrot kāda ārējā normatīvā akta piemērošanas kārtību savā darbības jomā (skat. Administratīvā procesa likuma 1.panta 6. un 7.punktu) un tam būtu jākalpo, lai nodrošinātu tiesību

normu tiesisku, precīzu un efektīvu piemērošanu. Tiesību normu saprātīgas piemērošanas princips (skat. turpat, 8.pantā), izmantojot gramatisko, sistēmisko, teleoloģisko metodi, lai sasniegtu taisnīgāko un lietderīgāko rezultātu (17.pantā), attiecībā uz Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.pantu, dod pamatu secināt, ka Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta trešā daļa nevar kalpot kā tiesisks instruments, lai apietu termiņu un kārtību, kādu likumdevējs noteicis minētā panta piektajā daļā. Tiesiskās paļāvības princips nav ticis ievērots, iestādes kļūda, kuras pieļaušanā persona, šajā gadījumā, Prasītājs, nav vainojama, nedrīkst radīt personai nelabvēlīgas sekas (skat. Administratīvā procesa likuma 10.pantā). Piemērojamo tiesību normu ietvaros ir veicināma personas tiesību un tiesisko interešu aizsardzība, atbilstoši personu tiesību ievērošanas principam (skat. turpat, 5.pantā). Tā kā ārējais normatīvais akts – Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likums regulē attiecīgo jautājumu, tā īpaša interpretācija, atbilstoši Administratīvā procesa likuma 15.panta ceturtajai, piektajai un sestajai daļai nav jāveic. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 16.panta otro daļu, ja Atbildētājs kā iestāde konstatē pretrunu starp iekšējiem normatīvajiem aktiem, tai jāpiemēro to aktu, ko izdevusi augstāka iestāde. Secīgi, konstatējot pretrunu starp iekšējo normatīvo aktu un ārējo normatīvo aktu - Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piekto daļu, tiesa atzina, ka Atbildētājam bija jāievēro likumā noteiktā kārtība un termiņš. Norādīja, ka, formāli ievērojot iekšējo normatīvo aktu noteikumus, Atbildētāja rīcību nevar atzīt par tiesisku un pamatotu, jo to izslēdz speciālā tiesību norma - Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektā daļa, kura nav tulkojama paplašināti, ņemot vērā arī gramatisko interpretācijas metodi. Konstatējot pretrunu starp dažāda juridiska spēka tiesību normām, tiesa piemēro to tiesību normu, kurai ir augstāks juridiskais spēks.

Atsaucoties uz Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 5.panta otro daļu, tiesa norādīja, ka Atbildētāja amatpersonu darba tiesiskajās attiecībās piemērojamas darba tiesiskās attiecības regulējošo normatīvo aktu normas, ciktāl šis likums nenosaka citādi. Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.pantā regulēta Atbildētāja amatpersonu un darbinieku disciplināratbildība, tās pamati, noteikti disciplinārsodi, disciplinārlietas ierosināšana, kārtība un termiņi, biroja priekšnieka kompetence noteikt kārtību disciplinārlietas ierosināšanai, izskatīšanai un disciplinārsoda piemērošanai, kā arī imperatīvi, ka biroja priekšnieks disciplinārsodu uzliek 10 dienu laikā no dienesta pārbaudes pabeigšanas dienas, kā arī lēmuma par disciplinārsoda piemērošanu pārsūdzēšanas kārtība un termiņš - tiesā mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas. Ņemot to vērā, tiesa par pamatotu atzina Atbildētāja viedokli, ka Darba likuma 90. un 94.pantu normas strīdā nav piemērojamas, jo piemērojams speciālais likums, kurš noteikti to regulē. Vispārējo tiesību normu piemēro tiktāl, ciktāl to neierobežo speciālā tiesību norma.

Tiesa atzina, ka Atbildētājs nav ievērojis tiesiskās paļāvības principu- nav pamatojis un nav pierādījis, kādu apsvērumu dēļ attiecībā pret citiem darbiniekiem, kuri ir arodbiedrības biedri, paziņojums arodbiedrībai par disciplinārlietas ierosināšanu bijis. Tiesa atzina, ka arī šis apstāklis kalpo par pamatu apstrīdētā Rīkojuma atcelšanai, jo speciālā likuma "robs" vērtējams Prasītāja kā mazāk tiesiski aizsargātas personas labā.

Novērtējusi pušu iesniegto pierādījumu kopumu, tiesa secināja, ka Atbildētājam kā darba devējam bijis pietiekams pamats uzskatīt, ka virsprokurores iesniegumā norādītais pārkāpums ir noticis, tomēr pie ar speciālo tiesību normu noteiktajiem un pieļautajiem kārtības un termiņa soda uzlikšanai neievērošanas, secināja, ka tas nevar būt par pamatu prasības noraidīšanai. Tiesa atzina, ka to nepieļauj arī demokrātiskās iekārtas un samērīguma principi, ņemot vērā, ka kriminālprocess ir izbeigts, nekādas nelabvēlīgas sekas nav iestājušās. Prasītājs ir izdarījis attiecīgus secinājumus un turpmākā darbā tos nepieļaus.

Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 1.punktu un 42.pantu, tiesa atzina, ka tiesas izdevumi piedzenami no Atbildētāja valsts labā.

Par iepriekš minēto tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza Atbildētājs, kurā apelācijas instances tiesai lūdz celto prasību noraidīt.

Atbildētājs par nepamatotu uzskata tiesas secinājumu, ka Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektajā daļā noteiktais 10 dienu termiņš disciplinārsoda uzlikšanai skaitāms no 2014.gada 17.jūlija. Norāda, ka Atbildētājam ir divi iekšējie normatīvie akti (atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 75.pantam saskaņoti ar Ministru prezidenti), kas nosaka divus atšķirīgus, bet savstarpējā kopsakarā vērtējamus procesus, proti, dienesta pārbaudes veikšana un disciplinārlietas ierosināšana, izskatīšana un disciplinārsoda piemērošana. Saskaņā ar Dienesta pārbaudes kārtības 2.1.apakšpunktu dienesta pārbaudes uzdevums ir pilnīgi, vispusīgi un objektīvi izzināt faktus saistībā ar dienesta pārbaudes priekšmetu. Šīs kārtības 16.punkts paredz, ka dienesta pārbaudes atzinumā ietver dienesta pārbaudes laikā saņemto materiālu izvērtējumu, noskaidro faktu un apstākļu izklāstu, kā arī izdarītos secinājumus par darbinieka rīcības atbilstību normatīvo aktu prasībām un noteiktajiem amata pienākumiem, iespējamā disciplinārpārkāpuma pazīmju esamību vai neesamību. Tādējādi dienesta izmeklēšanas komisijas mērķis ir konstatēt visu disciplinārpārkāpuma sastāvu. Pēc visu dienesta pārbaudē esošo apstākļu noskaidrošanas dienesta pārbaudes veicējs sastāda un paraksta dienesta atzinumu, kurā ietver secinājumus par disciplinārlietas ierosināšanas nepieciešamību un lietderību. Savukārt ar disciplinārlietas ierosināšanu tiek uzsākta disciplinārpārkāpuma izmeklēšana. Gadījumos, kad uzsākta dienesta pārbaude, faktu noskaidrošanai, datums, kurā sagatavots dienesta pārbaudes komisijas atzinums, kurā ir konstatēts disciplinārpārkāpuma sastāvs (t.i., objekts, objektīva puse, subjekts, subjektīvā puse), ir uzskatāms par datumu, kad ir konstatēts disciplinārpārkāpuma sastāvs, tādējādi tā ir uzskatāma par disciplinārpārkāpuma atklāšanas datumu. Līdz ar to, atbilstoši Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta trešajai daļai, disciplinārlieta ir ierosināma ne vēlāk kā mēneša laikā no dienesta pārbaudes komisijas atzinuma sagatavošanas.

Rīkojums Nr./numurs/, kuru tiesa atzinusi par atbilstošu Atbildētāja iekšējiem normatīvajiem aktiem, tātad par tiesisku un pamatotu, nav uzskatāms par disciplinārlietas ierosināšanu, bet gan par dienesta pārbaudes uzsākšanu ar mērķi pilnīgi, vispusīgi un objektīvi izzināt faktus saistībā ar dienesta pārbaudes priekšmetu, noskaidrot notikumā iesaistītos darbiniekus, izvērtēt viņu rīcības atbilstību normatīvo aktu prasībām un noteiktajiem amata pienākumiem. Tādējādi Atbildētājam jebkurā gadījumā bija jāveic dienesta pārbaude, lai izdarītu secinājumus par darbinieka rīcības atbilstību normatīvo aktu prasībām un noteiktajiem amata pienākumiem, konstatētu iespējamā disciplinārpārkāpuma pazīmju esamību vai neesamību, disciplinārlietas ierosināšanas nepieciešamību un lietderību, konstatētajiem trūkumiem un priekšlikumiem to novēršanai, citiem ar dienesta pārbaudes priekšmetu saistītiem apstākļiem. Dienesta pārbaudes veicējs visus pierādījumus izvērtēja kopsakarā un 2014.gada 17.jūlijā dienesta pārbaudes atzinumā sniedza argumentētu vērtējumu par Prasītāja rīcību, konstatējot, ka viņa rīcībā ir saskatāmas disciplinārpārkāpuma pazīmes un ierosinot uzsākt disciplinārlietu. Tas nozīmē, ka personai, kas veic amata pienākumus, gadījumā, ja Atbildētāja priekšniekam radusies nepieciešamība izvērtēt amatpersonas rīcību no tāda aspekta, vai noteiktajos apstākļos ir izdarīts disciplinārpākāpums, vai amatpersonas rīcība atbilst normatīvo aktu prasībām un noteiktajiem amata pienākumiem, ir jārēķinās ar dienesta pārbaudi. No lietas materiāliem ir redzams, ka izskatāmajā gadījumā Prasītāja rīcības izvērtējums un lietas apstākļu noskaidrošana, proti, dienesta pārbaudes uzsākšana, bija

nepieciešama, lai pārbaudītu par Prasītāju iesniegto virsprokurores S.Daubures sūdzību. Tādējādi, veicot dienesta pārbaudi, tiesiski nav iespējams darbiniekam piemērot disciplinārsodu, jo ir nepieciešams noskaidrot, vai darbinieka rīcība atbilst normatīvo aktu prasībām un noteiktajiem amata pienākumiem, vai ir konstatējama iespējamā disciplinārpārkāpuma pazīmju esamība vai neesamība, kā arī, vai ir nepieciešams ierosināt disciplinārlietu. Ņemot vērā to, ka dienesta pārbaudes veikšanai un disciplinārlietas izmeklēšanai ir atšķirīgi mērķi un uzdevumi, nav iespējams disciplināri sodīt Atbildētāja amatpersonu jau pēc dienesta pārbaudes pabeigšanas, jo šāda sodīšanas procedūra neizriet no dienesta pārbaudes jēgas un mērķa. Atbildētājs uzskata, ka tiesa, šauri tulkojot Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piekto daļu, nonākusi pie nepareiza secinājuma, ka disciplinārsods uzlikts neievērojot tam ar likumu noteikto termiņu.

Saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta ceturto daļu, Atbildētāja priekšnieks ir izdevis iekšējo normatīvo aktu- Disciplinārlietas izskatīšanas kārtību. Disciplinārlietas izskatīšanas kārtības 2.punktā ir noteikts, ka nevienu Atbildētāja amatpersonu un darbinieku nevar atzīt par vainīgu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma noteiktā disciplinārpārkāpuma izdarīšanā un saukt pie disciplināratbildības, kamēr darbinieka vaina nav pierādīta. No minētā izriet, ka tikai un vienīgi pēc disciplinārlietas izmeklēšanas darbinieku var atzīt par vainīgu un attiecīgi piemērot disciplinārsodu. Līdz ar to, tikai un vienīgi izvērtējot disicplinārmateriālus kopsakarā, varēja izdarīt secinājumu, ka Prasītājs ir atzīstams par vainīgu, jo ir apzinājies savas rīcības prettiesisko raksturu, paredzējis tās kaitīgās sekas un apzināti pieļāvis šo seku iestāšanos. Turklāt disciplinārlietas izmeklēšanas laikā tika konstatēti, kādi amata pienākumi atbilstoši Prasītāja amata aprakstam nav ievēroti.

Atbilstoši Disciplinārlietas izskatīšanas kārtības 10. un 13.punktam un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta trešajai daļai, disciplinārlieta pret Prasītāju bija ierosināma ne vēlāk kā mēneša laikā no dienesta pārbaudes atzinuma sagatavošanas dienas, t.i., mēneša laikā no 2014.gada 17.jūlija. Disciplinārlieta tika ierosināta 2014.gada 8.augustā, tātad ievērojot Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta trešajā daļā un Disciplinārlietu izskatīšanas kārtības 10.punktā noteiktos termiņus.

Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, Atbildētājs norāda, ka tiesai, iztulkojot tiesību normas, jāizmanto to interpretācijas pamatmetodes, t.i., jānoskaidro tiesību normu jēga. Piemērojot visas četras tiesību normu iztulkošanas metodes- gramatisko, sistēmisko, vēsturisko un teleoloģisko metodi, kas ļautu tiesai izdarīt secinājumu, ka strīdus normā ietvertais termiņš nav tulkojams tikai gramatiski, un ir noskaidrojams, ar kādu mērķi tika pieņemta strīdus tiesību norma, kādas intereses likumdevējs ir vēlējies aizsargāt, un ar ko tiesību normā tiek saprasts disciplinārsoda uzlikšanas termiņš. Līdz ar to, tiesai konstatējot, ka Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektajā daļā ir iespējams likums „robs", proti, ir likuma nepilnība, kas izpaužas kā tiesību normas teksta vārdiskās izpausmes neatbilstība tiesību normas mērķim, bija jākonstatē, ka minētajā tiesību normā noteikto termiņu tomēr attiecībā uz šo gadījumu piemērot nedrīkst. Šādā situācijā, lai pareizi piemērotu tiesību normu, tiesai jārada ierobežojums tiesību normas vārdiskai izpausmei un, izmantojot šo ierobežojumu, tiesai bija jāpanāk tiesību normas piemērošana atbilstīgi šīs normas jēgai un mērķim - vispusīgai un objektīvai disciplinārpārkāpuma izskatīšanai. Apelātors norāda, ka Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektā daļa nav imperatīva tiesību norma, kuras piemērošanai jāaprobežojas tikai un vienīgi ar fakta konstatāciju. Līdz ar to tiesai minētā tiesību norma bija jāpiemēro kopsakarā ar pārējām tiesību normām, kas attiecas uz Atbildētāja amatpersonu disciplināratbildību.

Apelātors uzskata, ka tiesa nav pietiekami izvērtējusi, vai ir pamats uzskatīt, ka Atbildētājs, piemērojot disciplinārsodu 2014.gada 15.septembrī, ir vilcinājies ar attiecīgās disciplinārizmeklēšanas veikšanu un informācijas apstrādi, kas būtu pretrunā ar disciplinārlietas ierosināšanas termiņa noteikšanas jēgu. Disciplinārsoda termiņa pārbaudē tiesai vajadzēja ņemt vērā aspektu, ka jālīdzsvaro nepieciešamība iespējamo disciplinārpārkāpumu izmeklēt savlaicīgi, lai tiktu pieņemts objektīvs un izsvērts lēmums, un disciplinārlieta netiktu rosināta nepamatoti. Atbildētāja ieskatā, iestādes rīcības savlaicīguma pārbaudei jābūt vērstai visupirms uz to, lai pārbaudītu, vai iestāde nav nepamatoti vilcinājusies, nevis, lai noskaidrotu momentu, kurā iestādei bija jāpieņem lēmums par disciplinārsodu.

Atbilstoši Senāta secinājumiem, informācija par iespējamā disciplinārpārkāpuma izdarīšanu prasa zināmu apstrādi, tostarp faktu pārbaudi un secinājumu izdarīšanu. Ir būtiski vērtēt, vai iestāde vilcinājusies ar noteikto darbību veikšanu, proti, vai iestāde ir veikusi darbības, lai savlaicīgi iegūtu un apstrādātu datus, kas būtu nepieciešami lēmuma pieņemšanai par disciplinārlietas ierosināšanu (sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2013.gada 4.jūlija spriedumu lietā Nr.A42983709 SKA- 168/2013). Pamatojoties uz minētajiem argumentiem un to, ka dienesta pārbaudes veikšanai un disciplinārlietas izmeklēšanai ir atšķirīgi mērķi un uzdevumi, uzskata, ka tiesa, piemērojot Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta trešo, ceturto un piekto daļu, spriedumā nepareizi ir secinājusi, ka disciplinārsodu var uzlikt pēc dienesta pārbaudes veikšanas. Tādēļ tiesas spriedums ir atceļams un Rīkojums atstājams spēkā.

Tiesa ir atzinusi, ka Prasītāja darbībām kriminālprocesā ir bijis prettiesisks raksturs . Uz to norāda arī iesniegtie pierādījumi, piemēram, virsprokurores iesniegums, kurā norādīts, ka no 2008.gada oktobra mēneša līdz 2014.gada februārim izmeklēšanas darbības krimināllietā netika veiktas, kas liecina par kriminālprocesa nepamatotu novilcināšanu un procesa virzītāja bezdarbību pirmstiesas izmeklēšanā. Turklāt Prasītājs kā kriminālprocesa Nr./numurs/ procesa virzītājs atbilstoši Kriminālprocesa likuma 29.panta pirmās daļas 5.punktam nebija apzināti izpildījis uzraugošā prokurora norādījumus, bija novilcinājis izmeklēšanu, tādējādi, pārkāpjot 2007.gada 10.septembra amata apraksta 5.3. un 5.6.punktu, kas noteic pienākumu saskaņā ar Kriminālprocesa likumu veikt izmeklēšanas darbības, lai noskaidrotu, vai noticis noziedzīgs nodarījums, kas to izdarījis, vai kādai personai par to krimināltiesiski jāatbild, noskaidrot šo personu un iegūt pierādījumus, kas dod pamatu personas saukšanai pie kriminālatbildības, un izpildīt sava tiešā vadītāja, uzraugošā prokurora, amatā augstāka prokurora norādījumus vai izmeklēšanas tiesneša priekšrakstus. Līdz ar to apelātors uzskata, ka Prasītājam pamatoti tika piemērots disciplinārsods, pamatojoties uz Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 4.panta trešās daļas 8.punktu, 25.panta pirmo daļu, otrās daļas 1.punktu un piekto daļu. Tādējādi tiesa spriedumā pamatoti atzinusi, ka Prasītāja rīcība- darbība vai bezdarbība konkrētajā kriminālprocesā ir bijusi prettiesiska.

Tiesa spriedumā secinājusi, ka iesniegtie pierādījumi liecina, ka nav ievērots tiesiskās paļāvības princips, - Atbildētājs nav pamatojis un pierādījis, kādu apsvērumu dēļ attiecībā pret citiem darbiniekiem, kuri ir arodbiedrības biedri, paziņojums arodbiedrībai par disciplinārlietas ierosināšanu bijis. Apelātors uzskata minēto argumentu par nepamatotu, jo neviens ārējais normatīvais akts neuzliek par pienākumu darba devējam paziņot arodbiedrībai par disciplinārlietas ierosināšanu, kā arī iekļaut disciplinārlietas komisijas sastāvā arodbiedrības pārstāvi. Atsaucas uz Satversmes tiesas norādīto, ka atbilstoši tiesiskās paļāvības principam valsts iestādēm savā darbībā jābūt konsekventām attiecībā uz to izdotajiem normatīvajiem aktiem un jāievēro tiesiskā paļāvība, kas personām varētu rasties saskaņā ar konkrētu tiesību normu (Satversmes tiesas 2013.gada 12.jūnija spriedums lietā Nr.2012-21-01, 10.punkts). Ņemot vērā minēto un to, ka ne Darba likums, ne Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likums neuzliek par pienākumu paziņot arodbiedrībai

par disciplinārlietas ierosināšanu, kā arī iekļaut disciplinārlietu izmeklēšanas komisijās arodbiedrības pārstāvi, secināms, ka šajā gadījumā nav pamata uzskatīt, ka Prasītājs tiesiski paļāvās. Turklāt, Atbildētājs savos rakstveida paskaidrojumos par prasību norādīja uz administratīvo tiesu judikatūrā nostiprināto atziņu, ka valsts dienestā esošā amatpersona ir valstij īpaši pakļauta persona un arodbiedrībām nav tiesību aizkavēt valsts darbību publisko tiesību jomā. Šādu tiesību atzīšana pēc analoģijas būtu pretēja likuma plānam un dienesta gaitas īpašajam raksturam (Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2010.gada 28.septembra spriedums lietā Nr.A42690309, SKA-632/2010). Ievērojot minēto, Atbildētājs uzskata, ka katrā konkrētā gadījumā ir jāvērtē, vai ar arodbiedrību līdzdalību netiek kavēta valsts darbība publisko tiesību jomā. Turklāt arī pats Prasītājs disciplinārlietas izmeklēšanas komisijai disciplinārlietas izmeklēšanas gaitā nebija izteicis lūgumu pieaicināt arodbiedrības pārstāvi. Ņemot vērā minēto, tiesa spriedumā, neizvērtējot tiesiskās paļāvības principa piemērošanu konkrētajā gadījumā, ir izdarījusi nepamatotu secinājumu, ka Atbildētājs nav ievērojis tiesiskās paļāvības principu.

2015.gada 28.aprīlī tiesā saņemts Arodbiedrības rakstveida paskaidrojums par Atbildētāja apelācijas sūdzību, kurā norāda, ka Arodbiedrība sūdzību uzskata par nepamatotu.

Atsaucoties uz Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektajā daļā noteikto, Arodbiedrība norāda, ka likumdevējs tieši noteicis termiņu, kura ietvaros jāpiemēro disciplinārsods, tādēļ nav nozīmes apelācijas sūdzībā norādītajiem Atbildētāja iekšējiem normatīviem aktiem, kas ir pretrunā likumam.

Arodbiedrība uzskata, ka piemērotais disciplinārsods nav gan pēc būtības tiesiski pamatots, gan arī ir pārkāptas procesuālās normas tā piemērošanā. Uz Atbildētāja pārkāpumiem Arodbiedrība ir norādījusi savos rakstveida paskaidrojumos par prasību, tādēļ savus argumentus par to vairs neatkārto.

Arodbiedrība vērš uzmanību, ka Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija 2014.gada 24.septembra spriedumā lietā Nr.C27119614 ir atzinusi, ka, ņemot vēra Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 5.panta otrās daļas nosacījumus un Darba likuma 110.panta pirmo daļu, darba devējam, izsniedzot uzteikumu, bija pienākums saņemt arodbiedrības iepriekšēju piekrišanu, kas netika izdarīts. Pie šādiem apstākļiem, kad ar likumīgā spēka stājušos tiesas spriedumu ir atzīts, ka Atbildētājam ir pienākums ievērot Darba likuma 110.panta pirmās daļas nosacījumus, nav nekāda pamata apšaubīt, ka tam ir pienākums ievērot arī citas Darba likuma normas, kas saistītas ar Arodbiedrības un tās biedru tiesību ievērošanu. No lietas materiāliem redzams, ka Atbildētājs nav ievērojis 2010.gadā noslēgto sadarbības līgumu Nr.2/1 un Darba likuma 11.panta trešajā daļā noteikto pienākumu konsultēties ar Arodbiedrību tās pārstāvja dalības disciplinārlietas izmeklēšanas komisijā formā.

2015.gada 5.maijā tiesā saņemti Prasītāja rakstveida paskaidrojumi par apelācijas sūdzību, kurā norāda, ka sūdzību uzskata par nepamatotu un lūdz noraidīt.

Prasītājs norāda, ka Atbildētājs uzdod vēlamo par esošo, jo tiesa spriedumā nav konstatējusi, ka Prasītājs izdarījis pārkāpumu un tāpēc sodāms disciplināri, bet gan secinājusi, ka darba devējam bijis pietiekams pamats uzskatīt, ka virsprokurores iesniegumā norādītais pārkāpums noticis. Turklāt tiesa arī norādījusi, ka ar speciālo likumu noteiktā disciplinārsoda uzlikšanas kārtība nav ievērota, to nevar atzīt par tiesiski pamatotu un šis apstāklis kalpo par pamatu apstrīdētā rīkojuma atcelšanai.

Attiecībā uz apelācijas sūdzībā secināto, ka valsts dienestā esošā amatpersona ir valstij īpaši pakļauta persona un arodbiedrībām nav tiesību aizkavēt valsts darbību publisko tiesību jomā, norāda, ka spēkā jau vairāki spriedumi un lēmumi, taču Atbildētājs turpina maldināt tiesu par darba tiesisko attiecību raksturu.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja- Atbildētāja, pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē prasību neatzina apelācijas sūdzību uzturēja uz tajā norādītā pamata, uzturēja rakstveidā sniegtos paskaidrojumus par prasību.

Prasītājs tiesas sēdē prasību uzturēja uz tajā norādītā pamata, apelācijas sūdzību neatzina, uzturēja rakstveidā sniegtos paskaidrojumus.

Arodbiedrības pārstāve pauda viedokli, ka prasība ir pamatota, apelācijas sūdzību lūdza noraidīt, uzturot rakstveidā sniegtos paskaidrojumus par prasību un apelācijas sūdzību.

Motīvu daļa.

Civillietu tiesu kolēģija, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, secina, ka prasība ir noraidāma.

Civilprocesa likuma 192. un 426.pantā noteiktais tiesas pienākums spriedumu lietā taisīt, stingri ievērojot, attiecīgi, celtās prasības un iesniegtās apelācijas sūdzības robežas, neatsvabina tiesu no pienākuma pārbaudīt, vai tiesības uz strīda izšķiršanu tiesā prasītājs realizējis likumā noteiktajā termiņā, jo šāda termiņa pārkāpums rada patstāvīgu un pietiekamu pamatu prasības noraidīšanai.

Kā izriet no prasības pieteikuma satura, Prasītājs, kā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (Atbildētāja) amatpersona, prasību cēlis nolūkā tiesas kārtībā pārsūdzēt Atbildētāja Rīkojumu par disciplinārsoda uzlikšanu. Atbilstoši speciālā likuma- Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektajai daļai, lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu var pārsūdzēt tiesā mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas. Pārbaudījusi Rīkojuma saturu (lietas 8.- 10.lapa), Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pēc savas juridiskās dabas tas atbilst lēmumam par disciplinārsoda piemērošanu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektās daļas izpratnē.

Tā kā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma normas likumdevēja norādes par termiņu noteikšanu un aprēķināšanu, vadoties no šā likuma 5.panta otrajā daļā paredzētā, ka biroja amatpersonu darba tiesiskajās attiecībās ir piemērojamas darba tiesiskās attiecības regulējošo normatīvo aktu normas, ciktāl šis likums nenosaka citādi, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka noskaidrojot, vai prasība celta likumā noteiktajā termiņā, ir piemērojamas Darba likuma normas.

Atbilstoši Darba likuma 16.pantam pirmajai daļai, termiņš sākas datumā vai tā notikuma iestāšanās dienā, kas nosaka šā termiņa sākumu. No minētā izriet, ka Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektajā noteiktais sākuma termiņš lēmuma par disciplinārsoda piemērošanu pārsūdzēšanai skaitāms no šāda lēmuma spēkā stāšanās dienas, proti, par pirmo dienu šāda lēmuma pārsūdzēšanai atzīstama diena, kad lēmums stājies spēkā. Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likums neprecizē, kura diena

uzskatāma par lēmuma par disciplinārsoda piemērošanu spēkā stāšanās dienu, tādēļ, vadoties no Darba likuma 90.panta pirmās daļas, kas paredz darba devēja pienākumu disciplinārsodu darbiniekam izteikt rakstveidā, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektajā daļā noteiktā lēmuma spēkā stāšanās dienu atzīstama diena, kad Atbildētājs ar rakstveida lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu iepazīstinājis amatpersonu, uz kuru tas attiecas. No prasības pieteikumam pievienotās pārsūdzētā Rīkojuma kopijas izriet, ka lēmumu par disciplinārsoda- piezīmes, piemērošanu Prasītājam Atbildētājs taisījis 2014.gada 15.septembrī, un Prasītājs ar savu pašrocīgu parakstu ir apliecinājis, ka ar minēto Atbildētāja lēmumu iepazinies 2014.gada 16.septembrī (lietas 8.- 10.lapa). Līdz ar to Civillietu tiesu kolēģija secina, ka par dienu, kurā Rīkojums stājies spēkā, ir atzīstams 2014.gada 16.septembris, un tā ir diena, no kura skaitāms Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektajā daļā noteiktais viena mēneša termiņš Rīkojuma pārsūdzēšanai tiesā.

Atbilstoši Darba likuma 16.panta trešajai daļai, termiņš, kas skaitāms mēnešos, izbeidzas termiņa pēdējā mēneša attiecīgajā datumā. Vadoties no tā, Civillietu tiesu kolēģija, skaitot no 2014.gada 16.septembra, konstatē, ka Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektajā daļā noteiktais viena mēneša termiņš Rīkojuma pārsūdzēšanai beidzies 2014.gada 15.septembrī ieskaitot, proti, pēdējā diena Rīkojuma pārsūdzēšanai tiesā, atbilstoši likumam, ir 2014.gada 15.septembris.

No tiesas spiedoga uz prasības pieteikuma izriet, ka Prasītājs prasību Rīkojuma pārsūdzēšanai tiesā cēlis 2014.gada 16.septembrī, proti, atbilstoši iepriekš norādītajam, ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 25.panta piektajā daļā noteikta termiņa pārkāpumu. Civillietu tiesu kolēģijai nav pamata atzinumam, ka prasības pieteikuma iesniegšanas datumu tiesa fiksējusi neprecīzi, jo prasības pieteikumu Prasītājs ir datējis ar 2014.gada 16.oktobri (lietas 7.lapa), turklāt, arī prasības pieteikumam pievienotos dokumentus Prasītājs caurauklojis 2014.gada 16.oktobrī (lietas 64.lapas 2.lapaspuse).

Tā kā prasības pieteikuma Rīkojuma pārsūdzēšanai iesniegšana tiesā ar likumā noteikta termiņa pārkāpumu rada patstāvīgu un pietiekamu pamatu Prasītāja prasības noraidīšanai, Civillietu tiesu kolēģija pirmās instances tiesas spriedumu par prasības apmierināšanu atzīst par likumam neatbilstošu. Turklāt, tā kā prasības pieteikuma celšana ar likumā noteiktu pārkāpumu pati par sevi rada pamatu prasības noraidīšanai, Civillietu tiesu kolēģija atzīst par iespējamu pēc būtības nevērtēt prasības pieteikumā norādītos apstākļus, paskaidrojumos par prasību paustos Atbildētāja un Arodbiedrības iebildumus, jo juridisko seku ziņā tam nozīmes nav.

Kā izriet no lietas materiāliem, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34.panta ceturto daļu, iesniedzot apelācijas sūdzību, Atbildētājs samaksājis valsts nodevu 71,14 *euro* (lietas 171.lapa), kas ievērojot, ka prasība noraidīta, vadoties no Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas, ir piedzenama no Prasītāja par labu Atbildētājam.

Tā kā prasība ir noraidīta, bet Prasītājs, atbilstoši Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 1.punktam, ir atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta ceturto daļu, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, kas radušies lietas izskatīšanas laikā, uzņemas valsts.

Termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu tiek noteikts, ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1]panta noteikumus, proti, 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Rezolutīvā daļa.

/pers. B/ prasību pret Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju par disciplinārsoda– piezīmes, atcelšanu noraidīt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam, reģistrācijas Nr.9001427791, tiesas izdevumus 71,14 *euro* (septiņdesmit viena *euro* un 14 centu) apmērā.

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu noteikt termiņu- 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2015.gada 28.augustā.

Tiesneses Ž.Žimante

M.Ābele

O.Blūmfelde